

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2023/2024

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Markéta Pelzová
Identifikační číslo studenta: 68093979

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Pedagogika
ID studia: 506117

Název práce: VÝCHOVNÝ POTENCIÁL ESTETICKÉ A MORÁLNÍ ZKUŠENOSTI V PEDAGOGICE JOHNA DEWEYHO
Pracoviště práce: Katedra pedagogiky (21-KPED)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: doc. PhDr. Martin Strouhal, Ph.D.
Oponent(i): doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc.
doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D.

Datum obhajoby: 22.03.2024   **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh obhajoby: Předseda představil členy komise a vyzval školitele doc. Strouhala, aby zhodnotil přípravu doktorandky. Doc. Strouhal vyzvedl nejen studijní aktivitu, ale i práci pro katedru včetně podílu na přednáškách. Předsedající poté vyzval doktorandku, aby komisi představila svoji disertační práci. Předseda požádal oponenty, aby komisi seznámili s posudky. Paní docentka Pelcová shrnula svůj oponentský posudek a položila dotaz: "Proč diplomantka používá různé druhy vnímání, hovoří o percepci tam, kde o ni asi hovořit nelze (voz otázky v posudku). V závěru vystoupení oponentka prohlásila, že práci považuje za přínosnou, odpovídá nárokům na disertační práce a doporučuje ji k obhajobě. Pan předseda oslovil druhého oponenta doc. Šípa, aby seznámil komisi se svým posudkem. Doc Šíp v závěru posouzení požádal doktorandku, aby vysvětlila dvě témata uvedená v závěru posudku. Disertaci hodnotil, že doktorandka "prospěla". Zodpovězení prvního dotazu - Proč umělecké předměty hrají významnou roli ve výchově rolí? Doktorandka si myslí že učitelé nedoceňují, co se v uměleckých předmětech skrývá. Jaké jsou cíle těchto předmětů si učitelé moc neuvědomují. Doc. Šíp: Estetické předměty jak jsou děleny jsou hodně omezeny, mají značné slabiny. Doktorandka: V praxi (pokud může hodnotit) jde i o problém, jak učitelé v těchto předmětech hodnotí žáka, což je propojení různých výukových postupů. Je možné tvořit projektové vyučování a další formy. Všechny předměty nesou určitý příběh a mají prostor pro realizaci. Co se týče dotazu ohledně terminologie... Dewey připustil kontextuální vliv, zkušenost má vzdělávací potenciál teprve, když se promítá do vlastních zkušeností, do tvoření vlastních individuálních hodnot, které ale podléhají společenskému konsensu. Dle Deweye vychovávat jedince s kvalitními hodnotami, tak aby fungoval a posouval se k vyšším

hodnotám, nejen individuálním ale i společenským. Kant - autor, po kterém si Dewey první položil otázky ohledně vymezení pojmů. Dewey. se hodně na Kanta odkazuje a připisuje poznání kontextuální podtext. Empirická filosofie - již jsem se k tomu vyjádřila - propojit člověka, kultivace člověka...

Předseda se zeptal oponentů, zda mají ještě nějaké dotazy. Paní Pelcová se ptala, zda u Deweye, objevuje nějaké myšlenky které spojují zkušenost s tělesností člověka; to postrádala - nějakou explicitní zmínku, u Kanta apriorní předpoklady jsou, projevuje se to u Deweye? Jak tělesná zkušenosti funguje? Konkrétní podoba?

Doktorandka odpovídá, že Kanta zmiňovala pouze v jistém smyslu...

Doc. Pelcová: jak ten učitel otevře nové horizonty, jak naučit děti vnímat jinak? Kdy chodíme kolem věcí a vnímáme je jinak....tohle tam Dewey někde musí mít.

Doktorandka: Dewey mluví o "kritice", o schopnost naladit se na umělce, který je individuální ve své tvorbě, v ideálním případě si projde podobnými stavy, jako umělec; je důležité naučit se imaginaci, rozvíjet hodnotový systém.

Doc. Pelcová: Jak se stane že začnu vnímat, jak se odehrává ten startovací moment?

Doktorandka: pokud je naše zkušenost nedostačuje, je důležité nastartovat " tu potřebu", " otevřít "libost"...

Doc. Strouhal: Dewey je funkcionalistický a co je klíčem ke zkušenosti, aby byla formativní. to je u něj v analýze zájmu. Dewey spojuje teorii a praxi, zájem a vyvolání spontánní reakce, pokud víme, jak oslovit zájem dítěte, proto je umění důležité, aby v dětech vyvolalo změny. Obhajoba přirozeně a spontánně přešla k diskuzi. Pan prof. Slavík: ambicí je pomoci českému vzdělávacímu systému...jak byste to dělala? S estetickou zkušeností to není jen otázka galerií, automatické mlýny Gočárovo - pokud se objeví třída, která se na toto dílo přijde podívat, co více jim můžeme dát? Jak zkušenost otevřít se dětem?

Dotaz na doktorandku, co by navrhla řešení, jak pomoci našemu školskému systému? Doktorandka: někdy se uvádí, že dítě chodí do školy jen aby škola byla plná, toto se stále drží ve školách... a učitel je od toho, aby udržoval nástěnky, ale na pedagogických školách jsou učitelé vedeni k tomu, aby se spojovali s ostatními estetickými předměty, ale v praxi jsou omezováni, a drženi zpět. Někdy je to otázka peněz, školy nechtějí přispívat na estetické předměty.

Poslední otázka: doc. Valenta: nebyla otázka ale komentář ohledně propojení předmětů /esteticky/, doc. Kasíková: kdyby se objevili nový Dewey, jak postavit kurikulum, aby se mohly předměty propojit?

Doktorandka: poté co zodpověděla poslední otázky diskuse, byla požádána, aby opustila místnost a předseda nechal odsouhlasit hlasování aklamací. Hlasovalo 6 členů komise. Doktorandka obdržela plný počet hlasů tj. 6.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	doc. PhDr. Jaroslav Kořa	.....
Členové komise:	doc. PhDr. Hana Kasíková, CSc.	.....
	prof. Ing. Milan Slavík, CSc.	.....
	prof. PhDr. Vladimíra Spilková, CSc.	.....
	doc. PhDr. Josef Valenta, CSc.	.....

